

SKOLOTĀJU DIENU ATZĪMĒJOT

Simts zaru ābelei,
simts ziedu katrā zarā,
bet draiskulīgi vēji pūš un
pūš.

No vējiem pasargāt
šo ziedu baltumu —
tas, skolotāj, tavš mūžs.
(H. Skuja)

»UZ MĪLU ATSAUCIES«

(J. Rainis)

SKAITĻI UN FAKTI

✦ Vislielākā rajonā ir Līvānu 2. vidusskola, tajā mācās 1024 bērni.

✦ Rajonā ir 16 astoņgadīgās, 8 vidusskolas, 1 internātskola, 1 internātpaiglskola, 1 vakarskola un 3 ārpusskolas bērnu testādes.

✦ Pagājušajā mācību gadā rajona vispārizglītojošo skolu pirmajās klasēs mācības uzsāka 656 bērni, šogad pirmo reizi uz skolu devās 680 zēni un meitenes.

✦ Rajona vidusskolu deviņajās klasēs mācības turpināja 314 jaunieši, pagājušajā gadā bija 309.

✦ Rajonā ir 15 pirmsskolas vecuma bērnu testādes. Lielākās — bērnu dārzs «Pasacīpa» Preiļos un «Rūķīši» Līvānos, kur katrā dzīvo un arī mācās 280 mazuli.

✦ Rajona vispārizglītojošajās skolās strādā 560 pedagogu, no tiem 109 ir vīrieši. 350 skolotājiem ir augstākā izglītība.

To, ka manam stāstījuma un vienīgā. Šaubījusies tikai par to, kādu priekšmetu izvēlēties. svaru kausi nosvērušies latviešu valodas un literatūras pusē.

Skaidrīte Skīmele dzimusi un augusi Līvānos, absolvējusi 1. vidusskolu un kopā 1973. gada rudens savus kādreizējos skolotājus sauc par koleģiem. Sākumā, protams, ne reizi vien paspruka arī «skolotāj», bet izpaudīgā un draudzīgā atmosfērā palīdzēja ātri vien saprasties kā līdzīgam ar līdzīgu. Par to palīdzes Skaidrīte nāca arī savai pirmajai skolotājai Birutai Stalei, jo pirmklasnieces atmiņas audzinātāju saglabājušas kā visgudrāko, visskaistāko, vislabāko.

Ne jau bieži gadās sastapt pedagogu, kurš apliecinā, ka ar visu sirdi un dvēseli jau kopā skolas gadim bijis gatavs lekties audzināšanas darbā. Skaidrīte atzīst, ka viņai doma

par skolotāja darbu esot pirmā un vienīgā. Šaubījusies tikai par to, kādu priekšmetu izvēlēties. svaru kausi nosvērušies latviešu valodas un literatūras pusē.

Laikrakstu un žurnālu redakciju darbinieki, teātra kritiķi, muzeju darbinieki — Skaidrīte Skīmele stāsta par saviem kuršabiedriem. Pedagoģa darbā patlaban strādā tikai viņa un vēl divi. Kādas atziņas lai gūstam no šī fakta? Jā, ir vajadzīgi arī rakstnieki, dzejnieki, literatūrzinātnieki. Bet skolotāji — vai tie nav vajadzīgi vairāk par visu? Laikam tomēr būs labāk, ja skolā paliks tikai tie, kuriem airis uz to pusī velk, tapēc pārmetumus un problēmas atstāsim citai reizei.

At, cik grūti bija sākumā, kad metodika un audzināšanas darbs likās tik neizprotami un sarežģīti. Kaut gan arī tagad Skaidrīte Skīmele atzīst, ka audzināšanas jautājumos bieži vien nākas darboties pēc intuīcijas. Un vienmēr — trāpīgi, jo izskaidrojums ir vienkāršs — atsaucība un mīlestība. Visas jūtu sfēras aspringtas un sev pašam itin kā acu priekšā nepārtraukti noliktas. Ir baltas atīgas, ir zilas, sērtas un arī melnas (kur nu bez tām!). Tāpat kā ir audzēkņi, kuriem jānāca latviešu valoda un literatūra, ir mīļā, atsaucīgā, ātri iekarstošā un dedzīgā sestā klase — Skaidrītes Skīmeles audzināmle. Kat-

ram savs rakstura un ragātā raksturīgš.

Prieks par to, ka visi ir zīnī, kārti, pēc panākumiem un veiksmes alkstoši. Sākumā pat audzinātājam nācās sapemties, lai spētu turēt līdzī. Ir jaunākās literatūras kaudzes, kurām jābūras cauri brīvajos brīžos, bezgalīgā burtiņu labošana (kā dienas tai jāatvēl vismaz divas stundas), ir vēl neapgūtās jaunākās atziņas par valodniecības jautājumiem. Ir lielais Rainis. Skolotājam tās vismīļākās stundas, joti, joti grības, lai arī bērniem atklātos dzejnieka atziņa bagātība. Ne jau ar pārlieku stingrību un divniekiem tas pēnākams. Ar to pašu mīlestību, ir dvēseles stīgām.

Savs laiks vēltāms sabiedrīkajiem pienākumiem. Jāvaiz skolas arodabiedrības dzīve, skolēnu Zinību biedrības filoloģijas sekcija, par kuras darbu viņa stāstī ar patiku. Iecerēts savā plašu materiālu klāstu un novadnieku rakstnieku Jān Niedri. Pirmāis vērtējums pēc republikāniskajā seminārā, kur Skaidrītes Skīmeles mēģinājums nātniskais darbs novērtēts visā atzinīgi. Ik nedēļas notiek 4.-7. klašu skolēnu deju kolektīva mēģinājumi. Tā ir ne tikai savs veids atpūta, bet arī dejojot priekš sniegšana audzēkņiem. Ne tikai koleģi, bet arī daudzi pazīstie raksturojot Skaidrīti, bieži es sver atzaušanos ar tautas dzīvi. Arī tam sākums turpat Līvānu 1. vidusskolā meklējam. Vēlāk nāca LVU Geogrāfijas un Filoloģijas fakultāšu apvienotais deju kolektīvs, 1972. g. da (toriz) Skaidrīte līdzīgo mācībām jau strādāja Līvānos pilsētas kultūras nama deju kolektīvā. Visbeidzot — savu deju nīlāju pulku ieguvusi «Silava» kurā dejojājus vienoja kopīga ekskursijas, sabiedriskā dzīve un darbs mēģinājumos. Zēl, arī Skaidrīte, ka tagad vairs nav iz izdejojies. Līvānos derētu kolektīvs, kur, agrās jaunības traukīgos gadus atceroties, varētu ukties un poikā kaulus b loct tie, kuri aktīvo dejojā skaitā bija septiņdesmitājos gados.

Tas nu par baltu—zili—sīkām stīgām. Bet tā meina? Pē skolotāja prestiža zemo līmeni par sabiedrībā vēl nereti savi pamo noatāju, ka skolotājs ir tikai tāds pajoliņš vien ir, u to pilko algu strādādams, u bērni viens otru vērtē pēc tā cik tenesīgā vietā strādā tētis u mamma.

«Uz mīlu atsaucies.» achi Rainis. Un es ticu, ka atsaucis arī Skaidrītes Skīmeles audzēkņi atsaucas uz prieku un sāpēm jo tās nāk no sirds. Nāk un u aužas kopā tik spilgti un silti u debess, dara pilnu dzīvi summu.

L. Strode

J. Silicka foto